

Saimaan ammattikorkeakoulu
Kuvataide Imatra
Kuvataiteen koulutusohjelma

Onni Takkinen

Jälki
Maalauksen prosessi ja abstraktio

Opinnäytetyö 2018

Tiivistelmä

Onni Takkinen

Jälki: maalauksen prosessi ja abstraktio, 22 sivua

Saimaan ammattikorkeakoulu

Kuvataide Imatra

Kuvataiteen koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2018

Ohjaajat: kuvataiteilijat Aura Hakuri ja Tuomas Ollikainen.

Opinnäytetyössäni käsitellään maalauksen prosessia, taiteen tekemisen etenemistä. Aiheesta kerrotaan subjektiivisesti, käyden läpi taiteilijan omia kokemuksia.

Taiteellinen osuus koostuu vapaasti installoiduista maalauksista ja kankaista. Tarkoitus on esittää prosessi, ei luoda taide-esineitä.

Teksti käsittelee abstraktiota yön ja päivän havainnoinnin ja karttojen kautta. Tekstissä käydään läpi taiteilijan omaa prosessin omaista lähestymistä taiteen tekemiseen, näkemykseen abstraktiosta ja tukeudutaan muiden taiteilijoiden kokemuksiin taiteellisen työskentelyn prosessista ja abstraktiosta.

Asiasanat: prosessi, maalaus, abstraktio

Abstract

Onni Takkinen

Mark: Painting Process and Abstraction, 22 pages

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Fine Arts Imatra

Degree Programme in Fine Arts

Bachelor's Thesis 2018

Instructors: Ms Aura Hakuri and Mr Tuomas Ollikainen, Visual Artists

In my thesis I am dealing with the painting process, how art making advances. I take a very subjective view on the topic, and tell about my own personal experiences.

Artistic part of the thesis is a series of freely installed paintings and canvases. Purpose is to show process, not make art objects.

I write about abstraction through the perception of night and day and maps. I write about my own way of doing process art and my view about abstraction and I refer to other artist's experiences about art process and abstraction.

Keywords: process, painting, abstraction

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Tekemisestä.....	6
2.1 Öljyväri.....	6
2.2 Jälki.....	7
2.3 Esimerkkejä prosessista	8
2.4 Päiväkirja	8
3 Abstraktio	9
3.1 Lynch.....	10
3.2 Kartat.....	11
3.3 Pimeys.....	12
3.4 Valo	13
4 Heittäytyminen	13
5 Edelleen prosessissa	15
Kuvat.....	15
Lähteet.....	22

1 Johdanto

Opinnäytetyön taiteellinen osuus koostuu vapaasti installoiduista öljy- ja akryylimaalauksista, taitelluista ja rullatuista kankaista. Tarkoitus on esittää prosessi, ei niinkään luoda taide-esineitä.

Kirjallisen osuuden tarkoitus on tuoda esille jotain pohdinnasta, jota olen kevään aikana käynyt läpi. Kirjoitan pääasiassa siitä, mitä itse koen ja tunnen, eli suurin osa tekstistä on hyvin subjektiivista oman luovan työskentelyn kuvausta. Käyn läpi oman taiteellisen työskentelyni kehittymistä; mitä tunnepohjainen tekeminen merkitsee minulle.

Kirjoitan maalauksen prosessista, kerron siitä, miten teen taidetta ja koen taiteen. Tukeudun muiden taiteilijoiden kokemuksiin maalauksen prosessista ja taiteen tekemisestä yleensä. Käyn lyhyesti läpi esimerkkien kautta, miten koen abstraktion, miten se toteutuu teoksessa, ja tukeudun muiden taiteilijoiden näkemyksiin abstraktiosta. Sivuan tekstissä myös intuitiota ja maalauksen käsittämistä päiväkirjana.

Teosten koko on suurehko, sillä ekspressiivinen ilmaisuni vaatii sitä, mutta installaatiossa on myös pieniä esineitä. Näen maalaus pohjan liikkeenä tai eleenä, ja mitä itse esitän siinä, on kehon liikkeitä. Teosten vaihteleva koko, väri, viiva ja muoto linkittyvät vahvasti tanssin liikkeeseen jota ei voi kuvailla sanoin. Sen takia teemme kuvia, koska kaikkea ei voi sanallistaa.

2 Tekemisestä

Maalatessa toteutuu nopean toiminnallisen tekemisen ja pitkän odotuksen kontrasti, joka ei liity vain maalin kuivumiseen, mutta myös pohdintaan, katsomiseen. Lisäät maalia, paperia, tekstiä ja otat pois niitä tai peität ne. Rakentaminen ja pois ottaminen tapahtuu yhtä paljon pohdinnassa kuin tekemisessäkin, se on tajunnanvirtaa: ensin ajatus öljyvärin lisäämisestä, ja samassa hetkessä se muuttuukin toiminnaksi.

Tähän rakentamiseen ja purkamiseen liittyy vahvana kasvun sykli, se miten kasvit ja ihmiset kasvavat ja kuolevat, tähän linkittyy vahva mielikuva hitaasta tuhoutumisesta. William Basinskin *Disintegration Loops I-IV* (2002-2003) on musiikkiteos, joka on koottu lyhyistä toistuvista ambient-äänistä, jotka vähitellen tuhoutuvat. Käytännössä vanha magneettinauha, johon musiikki on tallennettu, tuhoutuu asteittain aina tehdessään kierroksen. Se kuluu loppuun, mutta koska se on taltioitu, kuuntelija voi aloittaa tämän heikentymisen ja kulumisen aina uudestaan sen päätyttyä, kuin allegoria elämälle, se toistuu loputtomiin. Musiikin abstraktiolla on tärkeä rooli tekemisessäni, ja vielä tärkeämpää on hiljaisuus, joka tapahtuu musiikin loppuessa. Teoksiini liittyy vahvana ääni, haluan saada ne kuulostamaan joltain.

2.1 Öljyväri

Öljyvärimaalaus on kuin elävä orgaaninen olento. Se kuivuu hitaasti ja on pitkän aikaa muokattavissa, elää siis omaa elämäänsä. Se tuntuu materiaalina luonnolliselta, samalla tavoin kuin puu tai kivi. Tarvittaessa sitä voin pyyhkiä pois, ennen kuin se on täysin kuivunut. Joskus pyyhin kaiken pois, kaiken minkä olen laittanut kankaalle, käytännössä tuhoan sen, minkä olen rakentanut. Jos idea ei toimi, täytyy saada uusi idea ja rakentaa se. Jos sekään ei tunnu hyvältä, täytyy taas mennä takaisin ja aloittaa uudestaan ja jatkaa, kunnes on tyytyväinen. Kaikkea ei saa pois, mutta se siinä onkin hienointa, se jälki jonka poispyyhkimis-

nen jättää, se vanha maali joka kuivuu ja jää seuraavan kerroksen alle kuin kerros vanhaa maata. Jokainen jälki, jonka olen tehnyt kankaalle, jää näkyviin enemmän tai vähemmän. Siinä toteutuu maalauksen ja minun oma historiani.

2.2 Jälki

Kun teen jotain kehollani, se jättää jäljen tai se huomataan, kun kävelen kauppaan tai teen viivan kankaalle, se on näkyvä. *Ruumis on meille paljon enemmän kuin väline tai keino: se on ilmaisu itsestämme maailmassa, pyrkimystemme näkyvä muoto* (Merleau-Ponty 2012). Se olen minä, joka maalaan ja tulkitseen maailmaa, käyn keskustelua ympäristön kanssa. Se on hyvin performatiivista elehdintää ja kehon hallintaa, jota voisi verrata tanssiin, jossa jokainen liike on harkittu ja suunniteltu, mutta on samaan aikaan omien tunteiden ilmaisua. Maalaus on itsensä peilaamista, henkisen ja fyysisen minän tuomista kankaalle: kaikki puoleni esillä, mutta silti salassa.

Samalla tavalla, miten Elina Merenmies kuvaa omaa henkistä kasvuaan ja taiteellisen työskentelyn selkeytymistä, löydän siitä heijastuspinnan, kuinka oma työskentelyni on kokenut samanlaisen muutoksen: *Alussa se oli ihan mahdotonta. Sitä energiaa oli niin paljon aivan liian paljon, ----- vähin erin tajusin, että tämän tyylin lopputulos ei riitä. Vaikka se energia ja päättömyys on ollut hyvä juttu ja avannut paljon asioita, lopputuloksesta jää jotain puuttumaan* (Hannula 2015). Taiteen tekeminen on energian oikeaoppista suuntaamista, ja jatkuvan tekemisen ja maalausten kanssa olemisen tulos on oikea läsnäolo ja havainnointi.

2.3 Esimerkkejä prosessista

Kun teen teosta, siis fyysisesti teen sitä, olen keskellä prosessia ja yritän pitää sen hauskana. Haluan säilyttää huumorin tekemisessäni, oli aihe kuinka vakava hyvänsä. Minä sivelen maalausta käsilläni, kosketan sitä, taputan, tunnustelen pinnan muotoja. Kaadan siihen maalia ja seuraavaksi kaadan teoksen maahan ja teen siihen muutaman vedon hiilellä, levitän maalia käsilläni, pyyhin sitä pois. Se on myös hyvin aggressiivista toimintaa, kuten aiemmin mainitsin: rakentamista, tuhoamista ja uudelleenrakentamista, tai rakentamista ja poistamista. Raahaan teoksiani maassa ja hieron niitä toisiaan vasten, käytän teräviä esineitä naarmuttaakseni niitä ja hion niitä hiekkapaperilla, kulutan niitä. Katson teosta, nauran, hymyilen, ja se tekee minut myös todella surulliseksi toisinaan. Ehkä se johtuu siitä, että siinä se on, paljaana, esillä kaikille, minun mieleni, haluni, toiveet, pelot, minä.

On kaunista katsoa, kun hiilipiirros valuu pois paperilta. Minä piirrän mustan pilven ja kastelen sen, ja se pilvi on seinällä, vesi muuttuu mustaksi hiilestä ja musta vesi leviää, muodostaa omia reittejään paperilla, pieniä puroja. Lopulta vesi tulee paperin alareunalle, tippuu lattialle ja kuulostaa vesisateelta. Puhun asiasta, jota on vaikea kuvailla sanoin, jokin tunnetila jota yrittää etsiä, jonka yrittää tavoittaa.

2.4 Päiväkirja

Maalaus voi olla päiväkirja ja päiväkirja voi olla maalaus. Teemme merkintöjä papereihin, kirjoitusta, alleviivauksia, huomautuksia. Jos sanomalehdestä löytyy jotain tärkeää, sivu revitään, leikataan irti tai kuvataan kännykkäkameralla. Jos meillä on kirja täynnä tyhjiä sivuja, alamme täyttää sitä, yleensä kirjoittamalla mutta myös piirtämällä ja laskutoimituksia tekemällä. Vaikka emme välttämättä päivää näitä asioita, niistä syntyy jälki jota voi kutsua päiväkirjaksi. Samoin valokuvat, kuitit ja konserttiliput kertovat oman tarinansa tietystä päivästä. Ja niidenkin kääntöpuolelle voi kirjoittaa hätätilanteessa!

Maalausta voi lukea. Se kertoo paljon tekijän elämästä, jokainen maalaus on omakuva, josta voi nähdä mielentilan tai vakaumuksen. Maalaukseen voi kirjoittaa samalla tavoin kuin kirjaan, formaatti on vain eri. Maalaus pohja on kuin suuri (tai pieni) kirja, siihen kirjoitetaan viivoilla ja väreillä ja myös kirjaimilla.

Päiväkirjamainen merkitsemistapa on tapa heijastella omaa tunnemaailmaani ja ympäröivää maailmaani. Sen lisäksi, että kirjoitan teoksiini, myös viivat ja väri kertovat omaa tarinaansa jostain tietystä päivästä ja tunteesta. Siitä tulee samalla tavalla henkilökohtainen kuin päiväkirjasta.

Kyse on päivittäisestä työstämisestä, maalauksen jatkaminen on vaikeaa, jos ei uskalla tuhota jotain ”valmiiksi” saatua sen takia, koska pitää siitä. Joko täytyy aloittaa uusi maalaus tai yksinkertaisesti jatkaa päälle. Arshile Gorky puhui ajattelutavasta, kuinka luomisprosessi pidetään käynnissä aloittamalla maalaus aina uudestaan, sitä ei tehdä valmiiksi (Lucie-Smith 1975, 32). Aina kun maalauksen aloittaa, se muuttuu toiseksi, syntyy uudestaan. Tätä kautta maalauksen energia säilyy vahvana, tietynlaisen toiston kautta.

Tässä on kyse intuitiosta, tilanteesta jossa otat maalia, levität sen kankaalle, tämän jälkeen kirjoitat siihen lauseen tai ajatuksen ja se on hyvä maalaus. Mutta seuraavana päivänä maalaatkin sen yli, koska huomaat, ettei se ollutkaan niin hyvä, siitä puuttui jotain, tai et tunne enää samalla tavalla. Piirrä siihen figuurin, jonka päädyt peittämään. On kyse prosessista, jossa maalaus täytyy pitää tuoreena. Tämä prosessi voi jatkua pitkään, kuukausia, vuosia, tai se voi olla valmis yhdessä päivässä. Brice Marden puhuu teoksistaan jatkumona. Ei voi sanoa ”nyt se on valmis”, koska teos on osa elävää hetkeä. Monesti maalaukset jäävät odottamaan kuukausiksi, jopa vuosiksi, ennen kuin niihin palaa ja niitä jatkaa johonkin suuntaan. Joitain esillä olleita teoksia jatkaa myöhemmin, näyttelyn päätyttyä (Pobric 2017).

3 Abstraktio

Minä annan vihjeitä ja vedän suuntaviivoja sille, mitä yritän sanoa, luon mysteerin, salaisuuden, joka säilyy salaisuutena. ”Mitä yritän sanoa”, tarkoittaa yksin-

kertaisesti sitä, että minullekaan ei aina ole selvää, mitä teen, on vain abstrakti tunne jostain. Se on taiteen tekemisen hienous; minulla on palasia: sanoja, mielikuvia, piirroksia, materiaalia josta luon teoksen, jonka lopputulema voi olla maalaus, veistos, elokuva, runo tai mitä tahansa muuta. On kiinnostavaa katsoa, mitä maalaukselle tapahtuu, mihin se minut johdattaa. Kokonaisuus, joka kankaalle lopulta syntyy väreistä ja viivoista, on hyvin tarkka ja henkilökohtainen tarina, mutta aina abstraktio. Italo Calvinon kirjassa *Näkymättömät kaupungit*, Marco Polo kuvailee Kublai-kaanille sillan jokaisen kiven ja selittää, miten yksi kivi ei voi tukea koko siltaa; ilman kiviä ei ole kaarta josta silta muodostuu ja tukee siltaa (Calvino 1972, 74).

Yritän välttää turhaa selittämistä teoksissani. Tärkeintä on se mitä jätetään sanomatta. Irrotan maalauksiani kiilapuista ja väännän niitä muotoihin, käärin ja rullaan ne paketeiksi, kuin valmistautuisin lähtöön. Muutan ne kolmiulotteisiksi, mutta enemmän tai vähemmän tarkoituksena on fyysisesti piilottaa jotain. Luo da tapahtuma tai toiminta, joka on lähtöisin minusta. Mika Hannula (2015, 71) mainitsee kirjassaan Francis Baconin ja maalauksen mysteerin, tilanteen, jossa maalaus ei ole vain maalaus, vaan se muuttuu tapahtumaksi. Sattumalle ja yllätyksille täytyy jättää tilaa, ettei maalaus jää pelkäksi kaavamaiseksi toistoksi, vaan muuttuu itsekseen eli maalaukseksi. Merleau-Ponty puhuu hetkestä, jolloin näkemisestä tulee ele (Merleau-Ponty 2012) ja viittaa Cézannen sanoihin ”ajattelee maalaten”. Tekeminen muuttuu osaksi kehoa, sinä et vain tee maalausta vaan se on osa identiteettiäsi.

3.1 Lynch

David Lynch on tunnettu elokuvaohjaajana, mutta hän aloitti maalarina ja sitä kautta löysi tien liikkuvaan kuvaan, tekemällä animaatioita. Lynchin elokuvat ovat hyvin abstrakteja tunnetilojen kuvausta. Tarina häivytetään, asioita tapahtuu, ja katsojalle annetaan tila tulkita mitä tapahtui ja miksi. Lynchin elokuvissa tärkeää on myös ympäristön kuvallinen abstrahointi ei pelkästään tarinan. Se, miten henkilö tulee esiin varjoista näyttää siirtymän tilasta toiseen, fyysisestä ja henkisestä tilasta.

Musiikkia ei tarvitse muuttaa sanoiksi ---- sitä vain kuunnellaan. Elokuva muistuttaa paljon musiikkia. Se voi olla hyvin abstraktia, mutta ihmisillä on halu ymmärtää sitä älyllisesti, pukea se sanoiksi saman tien. Ja kun se ei onnistu, he turhautuvat. Mutta selitys voisi tulla heidän sisältään, jos he sallisivat sen tulla. Jos he alkaisivat puhua ystäviensä kanssa, he pian tajuaisivat asioita ---- mitä jokin tarkoittaa ja mitä se ei tarkoita. (Lynch 2008. 27-28)

Se, miten jotkin asiat ymmärtää elokuvassa tai maalauksessa perustuu intuitioon, kokemukseen, ja sitä on vaikea pukea sanoiksi, se vain täytyy nähdä ja tuntea. Musiikkia ei voi selittää, miltä se kuulostaa tai maalausta ei voi selittää, miltä se näyttää, se täytyy kokea. Me kaikki tulkitsemme asiat eri tavalla, yhtä paljon kuin on ihmisiä, yhtä paljon on tulkintoja.

3.2 Kartat

Teokset muistuttavat **karttoja**, kauniita kaikkine viivoineen ja korkeuseroineen, samaan aikaan se näyttää sinulle tien seuraavaan paikkaan joen yli, tuntemattomaan. Samaan aikaan ymmärrettävissä visuaalisesti ja samaan aikaan täysi mysteeri: mitä tuolla on? Menemme lähemmäs ja näemme taloja. Saatamme kuvitella, miltä niiden seinät näyttävät: kuluneita, vasta maalattuja pintoja, julisteita, graffiteja. Kartat ovat täynnä merkintöjä tutkimisesta, uteliaisuudesta joka on ominaista ihmisille.

Maata ja taivasta esittäviä karttoja on paljon, karttoja meristä, tähdistä ja avaruudesta myös. Niitä on tehty koko ihmisen historian ajan; vanhimmat luolamaalaukset 16 500 vuoden takaa kuvaavat ihmisten ja eläinten lisäksi tähtitaivasta (BBC News 2000). Vielä vanhemman tähtikartan, joka esittää Orionin tähtikuviota, väitetään olevan 32 500 vuoden takaa (BBC News 2003). Ihminen on aina tehnyt merkkejä ja halunnut ymmärtää maailmaa tätä kautta, piirtämällä asiat todeksi.

Otan vaikutteita ympäröivästä luonnosta, maastonmuodoista, taloista. Halkeamat jotka ovat talon seinässä tai jäljet hiekassa muistuttavat minua jostain.

Tekstit seinissä, ne toistuvat kartoissa. Mutta me kaikki teemme sitä, heijastelemme omaa olemassaoloamme toisiin olentoihin, ympäristöön, enemmän tai vähemmän. Minä heijastan omani kankaalle. Sami Majalan Riivaaja kirjassa henkilöhahmo Alekski sanoo, ettei taide ole prosessi, vaan ihminen on prosessi. Taide antaa suuntaneulan mihin kulkea, osoittaa oikean suunnan (Majala 2014). Me olemme prosessi, joka tapahtuu teoksessa, meidän ajatuksemme ja näkemyksemme maailmasta muuttuu fyysiseksi taiteessa. Ja tätä kautta tapahtuu henkinen kasvu.

Taiteen tekeminen on jälkien ja merkkien seuraamista, oikean reitin löytämistä. Se vie meidät yllättäviin ja kauniisiin paikkoihin, antaa kokemuksia ja kasvattaa meitä.

3.3 Pimeys

Pimeys antaa suojaa mutta on myös tiedostamaton paikka joka piilottaa asioita. Muistan olleeni talvella pimeässä metsässä, istuneeni paikoillani puun juurella. Tuijotin pitkään pimeyttä ja näin asioiden liikkuvan, vaaleita hahmoja hyppimässä ja pomppimassa, aivan hetkittäin. Tiesin, ettei siellä mitään ole, tai että kun jokin fyysinen asia todella liikkuisi, käsittäisin sen. Se näkymä on fantastinen ja pelottava. Tuntematon kiehtoo mieltä, asiat näkyvän ja ei näkyvän rajalla. Pimeys on myös rauhallinen ja turvallinen paikka, johon voi itse piiloutua, jossa levätään.

3.4 Valo

Kun valot laittaa päälle, kaikki on selvää: värit, muodot, tila. Tuntemattoman pelko katoaa. Auringonvalo paljastaa piilotetut asiat ja herättää maan eloon. Havainnoimme visuaalisesti olemassa olevaa maailmaa valon avulla, ilman valoa ei olisi värejä emmekä näkisi muotoja. Merleau-Ponty käyttää esimerkkinä esseessään Silmä ja henki valon heijastuksia jotka lähtevät vedestä (Merleau-

Ponty 2012), puhuessaan sisäisestä elävyydestä, jota maalari etsii, hakiessaan syvyyttä, tilaa ja väriä. Veden aineellisuus tulee todeksi valon kautta, valo tekee tilan todelliseksi ja fyysiseksi.

4 Heittäytyminen

Bas Jan Ader teki performansseja, joissa hän mm. roikkui puun oksasta, kunnes ei enää jaksanut pitää kiinni ja putosi jokeen. Toisessa hän ajoi polkupyörällä kanaaliin ja kolmannessa istui talonsa katolla olevassa tuolissa, kunnes putosi alas. Muutamassa hän vain yksinkertaisesti kaatuu maahan. Hän kirjaimellisesti heittäytyi tuntemattomaan, laittoi itsensä tilanteisiin, joissa hän on olosuhteiden armoilla ja vääjäämätön tapahtuu hyvin luonnollisella tavalla. Hän epäonnistuu, mutta hän toistaa sen uudestaan ja uudestaan. (Dorment 2006) Hän yhdisti vahvoja tunteita käsitetaiteeseen, huumoria ja surua.

Se on uskaltamista mennä alueelle jossa ei ole aiemmin ollut. On tärkeää, että on rutiineja ja varmuus materiaalista jota työstää mutta aika ajoin on terveellistä tehdä loikka syvään päähän, heittäytyä. Kuten Jan Aderin videoista tulee ilmi avuttomuus ja epätoivo (Dorment 2006), samalla tavoin olen huomannut sen omassa tekemisessä, tuntemattoman pelon. Mutta se katoaa tekovaiheessa, toiminnassa ei ole enää pelkoa väärrien liikkeiden tekemisestä, koska myös ne ovat luonnollinen osa toimintaa ja elämää. Epäonnistuminen ja sitä kautta oppiminen on osa luovaa tekemistä.

Ajatus, ”en tiedä mitä teen”, tulee aika ajoin mieleeni, kun maalaan. Se on intuitio, joka tulee mukaan tekemiseen. Samaan aikaan se ei ole totta, koska pohjimiltaan, samaan aikaan kun käsi vie minua eteenpäin pimeässä huoneessa, minä tiedän mitä teen ja että siellä on jotain. Se on siis jotain, joka on meissä kaikissa, se ei liity vain taiteen tekemiseen vaan on mukana jokapäiväisessä elämässä.

Yllätyksiä

Prosessimainen lähestymistapa tarjoaa yllätyksiä: mihin kiinnität seuraavan osan ja millä sen kiinnität, liimaatko jotain kankaaseen vai sidotko kankaita toisiinsa ja mitä se tarkoittaa? Se on teko, samalla tavalla kuin tiilien pinoaminen tai tuolin kokoaminen, osista saadaan kokonaisuus. Teoksessa tämä toiminta, rakentaminen, voi olla myös takaisinpäin menemistä, purkamista, tuhoamista. Tarkoitus on pitää teos jatkuvassa muutoksen tilassa, aina avoinna suunnanvaihdokselle, samalla tavalla kuin Jackson Pollock teki maalauksiaan. Vaikka hän teki objekteja, valmiita maalauksia, tärkeämmäksi muodostui prosessi ja toiminta itsessään, ei lopullinen teos. (Pereira 2015.) Prosessitaiteeseen liittyy lapsenomainen löytämisen ilo ja ongelmanratkaisu, vapaudentunne joka tekemisestä tulee. Sitä yllättyy itsekin, mitä on juuri tekemässä tai on juuri tehnyt, se on kuin aiemmin mainitsemani käsi, joka vie pimeydessä eteenpäin. Se on puhdasta tunteella tekemistä.

5 Edelleen prosessissa

Prosessi vaatii aikaa ja tilaa, monissa tapauksissa myös yksin olemista. Tästä yksinäisyydestä taide kasvaa siitä, että olet teosten kanssa eikä mikään tai kukaan häiritse sinua. Mutta kun teos on valmis esille pantavaksi, tai on tunne siitä, että se täytyy saada esille, mukaan tulee yhteisö ja vuoropuhelu katsojan ja tekijöiden välillä. Keskustelu on tärkeä osa taiteilijan kasvua. Kirjoittaminen on minulle samanlaista lisäämistä ja pois ottamista, kuten maalauksetkin; prosessimaista etenemistä, jatkuvaa itsekritiikkiä. Onko teos hyvä vai luulenko vain? Tätäkään tekstiä ei voi sanoa valmiiksi, se on edelleen prosessissa, kuten myös minä ja teokseni.

...try to love the questions themselves as if they were locked rooms or books written in a very foreign language (Rilke 1934). Rilken lausahdus on yleismaailmallinen ohje, ja toimii myös taiteen kokemisessa ja tuntemisessa. Tekijän ja katsojan täytyy antaa teokselle aikaa kasvaa ja kehittyä. Lopulta sen ehkä ymmärtää ja vastaus tulee kuin itsekseen, tai ehkei se saavu koskaan, eikä sen tarvitse. Tärkeintä on kokeminen ja tunteminen, eläminen.

Kuvat

Kuvat ovat opinnäytetyöni prosessista, kronologisessa järjestyksessä. Kuvat on päivätty prosessin havainnollistamiseksi ja tukemaan ajatusta päiväkirjamaisesta tekemisestä, toisin sanoen dokumentoinnista.

2.1.2018

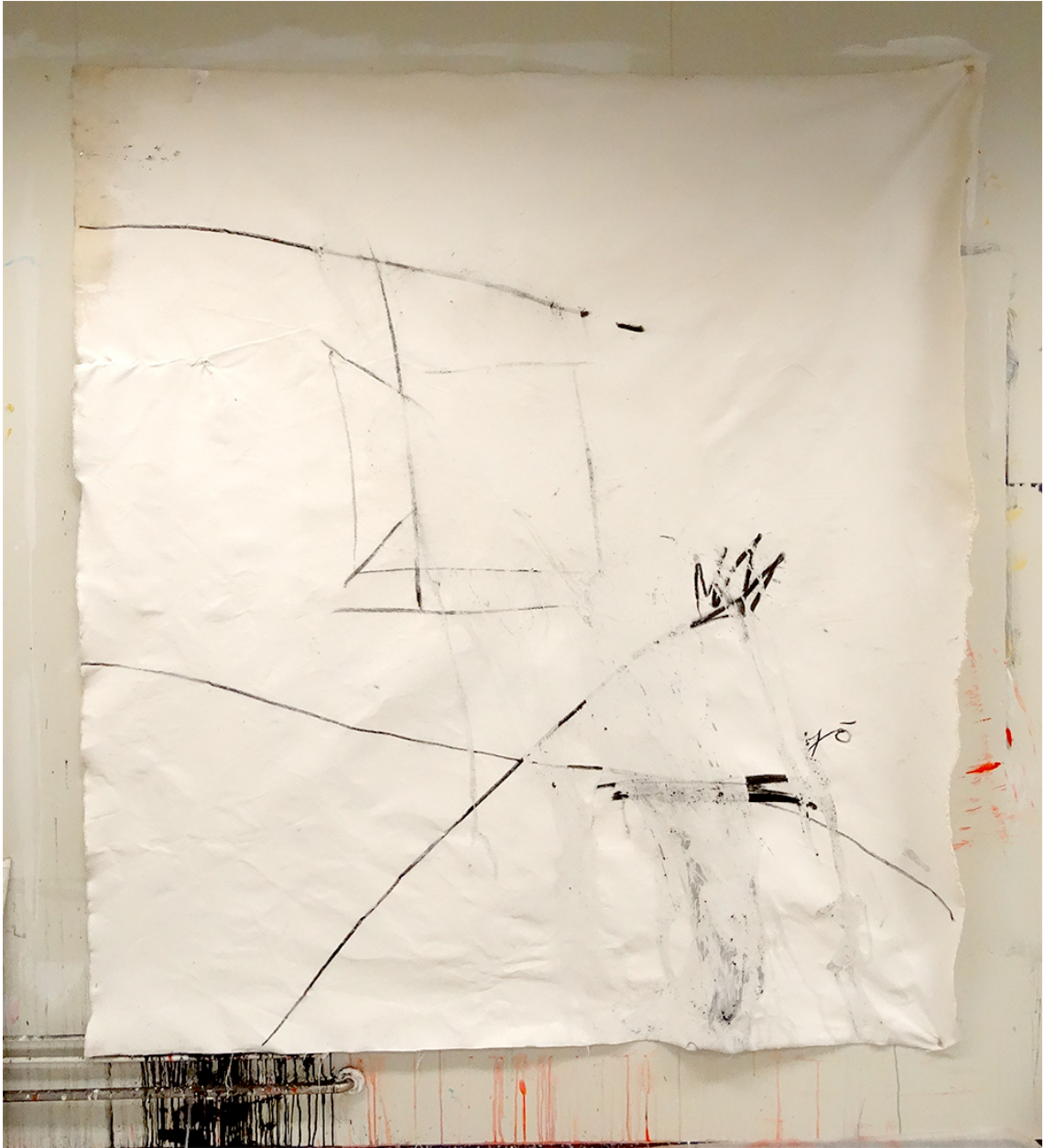
15.2.2018

7.3.2018

13.3.2018

14.3.2018

22.3.2018

Lähteet

BBC News 2000. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/871930.stm> L
28.3.2018

BBC News 2003. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/2679675.stm> L
28.3.2018

Calvino I. 1972. *Invisible Cities*. Secker and Warburg.

Dorment R. 2009, The Telegraph
<https://www.telegraph.co.uk/culture/art/3652223/The-artist-who-sailed-to-oblivion.html> L 27.3.2018

Hannula M. 2015. *Maalauksesta: esseitä ja keskusteluja*. Parvs publishing, Helsinki.

Lucie-Smith E. 1975. *Movements In Art Since 1945*. Thames and Hudson.

Lynch D. 2008. *Catching the Big Fish: Meditaatio, tietoisuus ja luovuus*. Otava.

Majala S. 2014. *Riivaaja*. Gummerus Kustannus Oy. Helsinki.

Merleau-Ponty M. 2012. *Filosofisia kirjoituksia*. (toim.) Luoto M. (suom. Roinila T.) Kustannusosakeyhtiö Nemo, 64, 453, 460.

Pereira L. 2015, *Where is Action Painting Today? The Heritage of Jackson Pollock*, *Wide Walls*, <https://www.widewalls.ch/action-painting-jackson-pollock/> L
30.3.2018

Pobric P. 2017. The Art Newspaper,
<https://www.theartnewspaper.com/interview/why-the-process-of-painting-never-ends> L 29.3.2018

Rilke R. M. 2004. *Letters to a Young Poet*. Norton Paperback.

Whitehouse D. 2003. BBC News,
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/2679675.stm> L 28.3.2018